

Prieš dingstant pievai visą savaitę dieną naktį merkė lietus. Tai atsitiko, kai visi miegojo. Visi, išskyrus Herbertą. Berniukas vartėsi lovoje negalėdamas sudėti bluosto. Pats nesuprato, kas neleidžia užmigti. Nebuvo nei per karšta, nei per šalta, namą gaubė tylą, tik į langą barbeno lietaus lašai, bet Herbertui tas garsas patiko.

Jis nusimetė antklodę ir išslinko iš miegamojo. Po kojomis girgždėjo grindys. Sustojęs įsiklausė, bet iš brolio Fabijano kambario nesigirdėjo nė krepštelėjimo. Nusivylęs Herbertas tyliai atsiduso ir pasikrapštė galvą. Nors gal ir gerai, kad Fabijanas pučia į akį, – juk aišku, ką pasakytų pastebėjęs jaunėlį vaikštantį naktį: „Geriau negalvok, kodėl negali užmigti. Paskaityk knygą ar dar ką nors. Nieko baisaus, kad neima miegas, bet rūpesčius palik dienai.“

Lengva pasakyti... Tuo labiau kad apie daug ką reikėjo pagalvoti. Visų pirma Herbertas nerimavo dėl senelio. Rudenį jam visai pašlijo sveikata. Senolis susirgo plaučių uždegimu ir atsidūrė ligoninėje, o paskiau jį ištiko insultas. Vėl. Kaip prieš keletą metų. Tik šį kartą gydymas užtruko, seneliui teko iš naujo mokytis vaikščioti ir aiškiai kalbėti. Daug mokytis. Iš pradžių, kai būklė buvo itin bloga, buvo beveik neįmanoma suprasti, ką jis sako.

Tačiau pastarosiomis savaitėmis jis ėmė taisyti ir netrukus galės grįžti namo. Herbertui tai nedavė ramybės. Nuostabu, kad grįš, bet kaip reikės gyventi? Dabar senelis buvo dar labiau išsiblaškęs nei anksčiau, o ir ant kojų stovėjo ne per tvirčiausiai.

Vaikas suko galvą ir dėl dar vieno dalyko. Senelis turėjo parvažiuoti po Velykų, o Fabijanas nieko neplanavo po savaitės prasidėsiančioms atostogoms. Jis daug dirbo ir vos užsiminus apie atostogas susierzindavo.

Berniukas nuėjo į tualetą, tada grįžo į savo kambarį. Susirangęs lovoje iki smakro užsiklojo ir ilgai gulėjo spoksodamas į lubas. Girdėjo, kaip kitoje sienos pusėje atsikosėjo Fabijanas. Buvo gera žinoti, kad jis ten yra. Grįžęs senelis vėl įsikurs savo miegamajame, o brolis nakvos svečių kambaryje.

Herbertas nusižiovavo.

Jis be galo džiaugėsi turėdamas Fabijaną. Būtų baisu, jei gyvenimas vėl taptų toks kaip tada, kai išvis nežinojo turįs brolių ir šis dar nebuvo atsikraustęs į Eldsalą. Tada žmonės iš savivaldybės norėjo jį išsiųsti į kitą šeimą, nes senelis negebėjo deramai pasirūpinti anūku.

Herbertas užsimerkė ir ėmė snūduriuoti, nors žinojo, kad užmigti tikrai nepavyks.

Tikrai.

Tikrai...

Tada pasigirdo duslus bumptelėjimas.

Buum!

Bumptelėjimas – netinkamas žodis. Tiesą sakant atrodė, lyg sprogo didžiulis balionas. Galingas, duslus garsas.

Vaikas akimirksniu atsisėdo. Snaudulys kaip mat dingo.

Kas tai?

Širdis daužėsi kaip pašėlus.

– Fabijanai! – pašaukė brolių.

Jam atsakė tyla. Regis, vyresnėlio tas garsas net neprižadino.

Berniukas suakmenėjęs sėdėjo lovoje. Širdis pamažu nurimo. Bet kas gi tai buvo?

Smalsumas paėmė viršų. Herbertas priėjo prie lango ir pakėlė ritinines užuolaidas. Lempos apšviestame vidiniame kieme nepamatė nieko neįprasto.

Nuleidęs užuolaidas nuskubėjo į virtuvę, kur pro langą matėsi kelias. Žiūrėjo nenuleisdamas akių, bet čia irgi tvyrojo ramybė. Nei žmonių, nei automobilių. Visiškai nieko.

„Nejau visoje Eldsaloje aš vienintelis nemiegu? – pagalvojo berniukas. – Gal be manęs to pokštelėjimo daugiau niekas ir negirdėjo?“

Kitoje kiemo pusėje stovėjo senelio pensionas. Šiuo metu jame gyveno vos trys svečiai. Vaikas įdėmiai nužvelgė pastatą. Regis, jie irgi miega. Visuose languose juodavo tamsa.

Jis vėl nusižiovavo.

Ir suraukė nosį.

Kas čia smirdi?

Kvapas buvo nepažįstamas. Nors... Gal šiukšlės? Jis patraukė nosimi orą. Tikrai ne. Vis dėlto atidarė spintelės duris po kriaukle. Šiukšlių kibiras tuščias, Fabijanas išnešė prieš eidamas miegoti.

Herbertas grįžo į savo kambarį. Dabar jautėsi tikrai pavargęs. Čia smirdėjo mažiau nei virtuvėje – dvokas buvo vos juntamas.

Berniukas užsimerkė.

Eldsala ne tokia kaip kiti miestai. Ji ypatinga. Čia vykdavo dalykai, kokių niekada nėra pasitaikę kitur. Viskas prasidėjo nuo praėjusių vasarą siautusios zom-

bių karštinės, bet apie ją žino tik Herbertas ir dar keli žmonės.

„O kas, jei tai vėl prasidės? – galvojo vaikas. – Kas, jei Eldsalą vėl užgrius nelaimės?“

2

Kai Herbertas prabudo, lyti buvo nustoję. Paskambino Selė, geriausia jo draugė, ir paklausė, ar nenorėtų kartu ko nors nuveikti. Mažai miegojęs berniukas vos girdėjo, ką ji sako, bet prisiminęs nakties įvykį pašoko kaip įgeltas. Po pusvalandžio bičiuliai jau žingsniavo į miško pievoje stūksantį malūną.

Virš galvos švietė žydras pavasario dangus. Selė įdėmiai klausėsi, ką draugas girdėjęs naktį, bet kuo daugiau pasakojo, tuo labiau pats abejojo. Mergaitė taip pat.

– Ir viskas? – paklausė ji. – Na, girdėjai stiprų driokstelėjimą, o kas paskiau?

Berniukas gūžtelėjo pečiais:

– Daugiau lyg ir nieko...

Selė atsiduso:

– O jei į malūną prilijo? Nebuvom ten jau daugiau nei dešimt dienų...

Akivaizdu, kad nenorėjo kalbėti apie tą bumptelėjimą.

Herbertas prisimerkęs žvilgtelėjo į saulę:

– Paprastai neprilyja, – atsakė.

Buvo sekmadienis ir vaikai neturėjo ką veikti. Malūnas buvo jų mėgstamiausia vieta nuo tada, kai Selė aptiko viršuje esantį kambarėlį, – šis buvo tik jų. Draugai jį vadino Slaptuoju kambariu.

– Senelis tikrai netrukus grįš namo? – pasidomėjo mergaitė.

Per paskutinę savaitę klausė to mažiausiai dešimt kartų, tarsi pati galvotų, kad jis bus paliktas slaugos namuose.

Herbertas nekantriai paspyrė ant takelio gulintį kanکورėžį:

– Juk sakiau, kad parvažiuos po Velykų.

– Atleisk.

Berniuką ėmė graužti sąžinė dėl parodyto susierzinimo. Tiesiog pats bijojo, kad kas nors pakryps ne taip. Ir dar tos Velykos...

Per atostogas jie su seneliu *visada* sugalvodavo ką nors įdomaus. Kartą važiavo į Stokholmą, kitą sykį – į Kopenhagą. Tačiau Fabijanas mąstė kitaip. Jis dirbo

gydytoju Eldsalos ligoninėje ir buvo įsitikinęs, kad darbas svarbiau už atostogas. Be to, norėjo, pasak jo paties, „paruošti namą“. Iš pradžių berniukas nesuprato, ką Fabijanas turi omenyje.

– Jį reikia pritaikyti senelio poreikiams, – paaiškino vyresnėlis. – Pavyzdžiui, išimti visus slenksčius, kad eidamas su vaikštyne nesukluptų.

Vien apie tai pagalvojus Herbertui nudiegė pilvą. Netrukus slenksčių nebeliko. Berniukui nepatiko matyti namo pokyčius – jis svarstė, kada juos vėl bus galima įstatyti.

– O ką jūs? – paklausė Selės. – Tėvai ką nors sugalvojo Velykoms?

Mergaitė atsiduso:

– Mes irgi sėdėsime namuose. Visai kaip judu su Fabijanu. Nuobodybė...

Herbertas pažvelgė į draugę. Ši atrodė nusiminusi.

– Palenktyniaujam, kas pirmas perbėgs pievą? – pasiūlė berniukas.

Selė nušvito. Ji buvo pradėjusi lankyti bėgimo treniruotes ir dabar skuosdavo beveik taip pat greitai kaip jis. Pastaruoju metu pokyčių netrūko.

– Gerai, – sutiko.

Bičiuliai nuskubėjo per mišką. Priekyje tarp medžių šmėžavo pieva. Netrukus jie jau buvo ten.

Tada ir pajuto smarvę.

Herbertas sustojo kaip įbestas ir greitai nurijo seiles.
Tas pats dvokas kaip naktį.

– Užuodi? – paklausė jis.

Kvailas klausimas. Selė išblyško. Regis, jai pasidarė bloga.

– O, ne... – sudejavo mergaitė.

– Tokią pačią smarvę jaučiau ir po to driokstelėjimo, – ištarė berniukas.

Jis bandė suprasti, iš kur tas kvapas sklinda. Dvokė siaubingai. Taip, kad kvėpuojant beveik graužė nosį.

Draugai greitai išlindo iš miško ir sustojo pievos prieigose.

Smarvė niekur nedingo. Čia buvo net stipresnė.

– Pasiruošęs? – paklausė Selė ir užėmė starto padėtį.

Koks skirtumas, kad smirdi? Mergaitė vis tiek norėjo palenktyniauti iki malūno.

Tačiau Herbertas stovėjo kaip suakmenėjęs.

Kas čia įvyko?

Jis kelis sykius sumirksėjo. Tikriausiai vaidenasi.

– Sele... – tyliai ištarė jis. – Pievai kažkas atsitiko...

Mergaitė nenoriai atsitiesė:

– Kaip suprasti?

Ir tada pati nuščiuvo.

Kiek toliau prieš juos žiojėjo didžiulė duobė.

Net ne duobė.

Atrodė, kad pievoje kažkas iškasė ežerą, tik pamiršo prileisti vandens.

Bičiuliai ėmė lėtai trauktis atatupsti.

– Nesuprantu, – tarė Selė. – Kas čia atsitiko?

Herbertas neramiai dairėsi atgal ir į priekį. Gal likusi pievos dalis irgi pavojinga? Jeigu ims ir įgrius?

– Ką darysime? – pašnibždomis paklausė berniukas.

– Reikia kviesti pagalbą, – atsakė draugė.

Bičiulis linktelėjo. Gera mintis. Tačiau Selė sudvejojo.

– Kas tau? – nustebo Herbertas. – Nemanau, kad eiti per mišką pavojinga. Juk ką tik iš ten atėjome.

Stengėsi kalbėti įtikinamu balsu.

– Tik ką čia gelbėti? – svarstė mergaitė. – Na, turiu omenyje... Negi neprieisime arčiau pažiūrėti? Juk reikia išsiaiškinti, ką pasakyti kitiems.

Irgi tiesa.

Herbertas atsargiai žengė vieną žingsnį. Paskiau dar vieną. Selė padarė tą patį. Jie po truputį didino tempą. Smarvė rietė nosį. Berniukas užsitraukė striukės apykaklę beveik iki akių. Priėjęs duobės kraštą pažvelgė žemyn.

Ir aiktelėjo.

Duobė buvo gili. Ir didelė. Herbertas bandė suprasti, kur dingio žemė. Tiesiog ėmė ir įgriuvo? O gal kažkur dingio?

– Kas gi ten yra? – paklausė mergaitė.

Herbertui irgi buvo įdomu. Duobėje jie matė kažkokį statinį. Iš žemių kyšojo mūrinę sieną primenantis daiktas. Tačiau kaip po žeme galėjo atsirasti siena?

– Kažin, ten kas nors yra? – paklausė berniukas.

– Nemanau, – atsakė draugė.

Tą pačią akimirką nuo duobės krašto nuslinko gabalas žemės su žole.

Vaikai greitai atsitraukė.

– Čia nesaugu, – pasakė Selė.

Jiedu skubiai per mišką nurūko namo.